

Előfizetési árak:

Egész évre .. K 10.—
Félévre .. K 5.—
Negyedévre .. K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasút-utca
Telefon - szám: 37

Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-lér sora 1.- korona

Függetlenségi politikai hetilap

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

A választókerületek

uj beosztásáról szóló törvényjavaslat — félhivatalos hirdás szerint — rövidesen a képviselőház elé kerül. Tiszáék műsorán ez a pont következik. A választójogi törvény megalakítása után a választókerületek beosztása elmaradhatatlan, mert amit a reakciós törvénynyel elérni nem lehet, azt a választókerületek uj beosztásával kell valahogy biztosítani, hogy az uj választások semmi akadályt ne gördítsenek egy uj többség megszerzése elé. Ha a panamák leplezésével uj pártkassza létesítése lehetlenné vált Tiszáék számára, más uton kell gondoskodniok többségük feltétlen biztosítására. Ezt a célt fogja szolgálni a választókerületek uj beosztása is, amely a kerületeket úgy fogja csoportosítani, amint az Tiszáék szempontjából leginkább megfelel és nem a választási adminisztráció szempontjából.

Mosolyognunk kell azon, hogy Tiszáék félhivatalos szócsövükön keresztül azt akarják elhitetni az ország közvéleményével, hogy a kerületek uj beosztásánál szemelött óhajtják tartani a magyar nemzeti szempontokat és az intelligencia érvényesülését. Ha a közelmúltban elkövetett horvát paktum és a nemzetiségekkel való állandó kacérkodás nem győzött volna meg bennünket eléggé arról, hogy ez a kormány mindennel törődik, csak a nemzeti szempontokkal nem, akkor sem adhatnánk hitelt a kerületek uj beosztását beharangozó hazug jelszavaknak.

A közszabadságok elikkasztása után vajjon mit várhatunk Tiszáéktól a kerületek beosztását illetőleg, amikor ez a mindent saját

képmására alkotó kormány nem abból a magasabb nézőpontból tárgyalja ezt a nagyfontosságú kérdést, hanem a kerületek uj beosztását a kipróbált főispánok véleményes jelentése alapján állítja össze és ezekről a véleményes jelentésekről egy pillanattig sem lehetünk kétségben az iránt, hogy úgy fogják informálni a kormányt, amint az a pártérdeknek leginkább megfelel. Etnografiai, történelmi adatokra, számarányokra vajmi kevés tekintettel lesznek Tiszáék és egészen bizonyos, hogy a tizenhárompróbás bizalom liferáló vármegyék — ha indokolatlanul is — de aránytalanul több képviselőt küldenek az uj beosztás alapján a parlamentbe, mint azok, amelyekről a félhivatalos megállapítja, hogy jogaikkal nem tudnak élni anélkül, hogy a társadalmi rend anarkiájára ne törekednének. Ilyen előzetesen megállapított szempontok szerint készül a kerületek uj beosztására vonatkozó törvényjavaslat, amelynek parlamenti tárgyalása újabb súlyos feladat elé állítja az ellenzékét. Az ellenzék tudni fogja a kötelességét és küzdeni fog a végsőig a választókerületek pártérdek szempontjából való beosztása ellen. Közismert tény, hogy Tisza abban a fantasztikus állomban ringatja magát, hogy mire a választások elkövetkeznek, egy uj Magyarország fog állni ennek az országnak helyén, államosított közigazgatással, megrendszabályozott esküdtzékkel és sajtoval, csendőrrel és rendőrrel felszerelve úgy, hogy ilyen ideális centralizmusra a bécsi kamarilla sem gondolhatott volna legönfelelőbb pillanataiban sem.

Hisszük, hogy a legközelebbi választások ismét kiábrándítják Tiszát, úgy hogy a nagy ábrándozó végleg be fogja látni, hogy a politikához a brutális erőszakon és beteges ábrándokon kívül másra is van szükség.

Politikai hét

Abony, december 6.

A munkapárt jó és alaposan meggratulált Hegedüs Lórántja, a naiv jó Lóránt a fél éves indennitás tárgyalásánál bevallotta a legszomorubb igazságot, amelyet valaha parlamentben bevallani lehetett, azt, hogy teherviselési képességünk elérkezett végső határáig. Ehhez nem kell kommentárt fűzni. Illetve nem kellene. De mert Hegedüs Lóránt jónak látta, hogy három szóval indokolja a nagy katasztrófa bejelentését, az igazságnak tartozunk azzal, hogy a gyengébbek kedvéért a jó Lóránt magyarázatát kiegészítsük. Mit is mondott az előadó ur, azt, hogy ezt az állapotot a nemzetközi bonyodalmak idézték elő. Jól van. A nemzetközi bonyodalmakat letagadni nem lehet, nem is akarjuk. De hogy mindent ennek a rovására írjunk akkor, amidőn azt látjuk, hogy Ausztriában már-már a nyomai sem látszanak meg az ugynevezett nemzetközi bonyodalmaknak, sőt a háborút viselt Balkán államok is talpra állanak és pénzügyminiszterek a legkedvezőbb helyzetről tesznek jelentést, az ellen tiltakozunk és utalunk arra a szerencsétlen kormányzati rendszerre, amelynek ez a még folyton tartó gazdasági válság köszönhető. A Tisza miniszterei csak politizálnak. Politikai célokat szolgálnak az igazságügyminiszter javaslatai és a pénzügyminiszter intézkedései is, aki a nagy politizálás közben nem ér rá arra, hogy reszortjával foglalkozzék. Érthető tehát, hogy minden pang, amikor sem ipari sem kereskedelmi téren egyetlen lépést sem tett a kormány a válság enyhítésére.

Érdekes, hogy az előadó nem is meri számokban nyíltan kifejezni a hadügyi terheket és csak azt mondja, hogy a hadsereg és haditengerészet terhei az elmúlt félévhez képest 16.221.000 koronával növekedtek. Csak 16

millió koronával. Most amikor csőd szélén állunk, amikor az előadói székéből szózat intéztetik a nemzethez, hogy takarékoskodjunk, csak a legszükségesebbre költünk, akár ne is együnk és ne is igyunk, mert a csőd szélén állunk. Hamis jelszavak. Megtévesztés a céljuk. Azt akarják, hogy összekuporgassuk véres verejtékkel szerzett filléreinket, hogy oda adhassuk adóba, hogyha int a mindent felemészítő hadvezetőség, hát legyen pénz. Ezért ne együnk és ne igyunk, a jó Loránt azt mondja, hogy takarékoskodjunk.

Községi ügyek

Abony.

Legutóbbi számunk ezen helyén megirtuk, hogy Lavatka Béla árok átengedése iránti kérelmét 30 nap múlva ismételtén tárgyalni fogja a közgyűlés. Kérelmező az iránt keresett meg bennünket, hogy nem községi vagy elidegenítéséről van szó, mert az árok az ő tulajdonát képezi, amit tanúkkel igazolni is tud.

A sorozó bizottság elnökeül Sivó Jenő cs. és kir. kamarást jelölte ki a vármegyére.

T.-Györgye.

A vármegyére november hó 24-én tartott rendes bizottsági közgyűlése, Tápiógyörgyének az abonyi járásból a nagykáta járásba leendő átcsatolása tárgyában a következő véghatározatot hozta. Tápiógyörgye község képviselőtestületének f. évi szeptember hó 21-én tartott közgyűléséből előterjesztett kérelemnek, hogy Tápiógyörgye község az abonyi járásból a nagykáta járásba csatoltassék át, az 1886. XXI. t. c. 47. §-ának b. pontja alapján helyt adva, az átcsatolást 1914. évi január hó 1-ével elhatároztuk. Együttal az abonyi járásban szervezett második szolgabírói állást áthelyezzük a nagykáta járásba. Indokok. Tápiógyörgye község kérelme megfelel azon álláspontunknak, melyet az uj járások szervezésénél elfoglaltunk, nevezetesen annak, hogy a járások akként alakitassanak, hogy a székhely a közönség által a lehető legkevesebb idővesztéssel és költséggel legyen elérhető. Tápiógyörgye község ugyanis ugyanazon vasuti vonal (Budapest-uj-szászi) mentén fekszik, mint

Nagykáta és az utóbbi község egy félóra alatt elérhető és akét község között a vonatok közlekedése, nemcsak sűrűségénél fogva, hanem időbeosztás szempontjából is kedvező. Ellenben a jelenlegi székhely (Abony) csak átszállással, Szolnokon át érhető el és csak másfélóra alatt és ezen felül a vonatok közlekedése sokkal kedvezőtlenebb. A község közönségére nézve tehát kétségtelenül előnyösebb, ha a járás székhelye nem Abony, hanem Nagykáta. Minthogy pedig az átszálalással az abonyi járás lélekszáma 41471-re csökken, a nagykáta járási pedig 52263-ra emelkedik, ez okból a második szolgabírói állás az abonyi járásból a nagykáta járásba volt áthelyezendő.

Tápiógyörgye átszálalása tehát befejezett dolog és így az abonyi járásban megmaradt községek száma 7. Ha igaz, hogy Ujszász is mozgalmat indított az elszakadás iránt, akkor rövidesen magunkra maradunk, és nem marad más hátra, mint rendezettanácsu várossá átalakulni.

Z.-Rékas

Dr. Zsilnik János, a betegsége miatt szabadságon lévő községi orvos helyettesítésével az alispán dr. Windholcz Béla járványorvost bízta meg.

Gyermekvédelem

Megdönthetetlen igazság, hogy a fiatalság a jövő. Ez a fiatalság a gyermekekből fejlődik, tehát akkor, midőn a gyermekvédelemről írunk, az állam megerősítésének eszméjét szolgáljuk.

Az is bizonyos, hogy a köz-erkölciség emelése, a nemzet morális súlyodásának megakadályozása elsősorban az állam feladata.

Hazánkban a fiatalok megmentése érdekében élénk munkaságot fejtenek ki az állami gyermekmenhely és a mindenfelé megalkult patronázsegyesületek.

Az előbbinek feladata kiragadni a gyermeket a családi körből, ha ott a hatóság erkölcsi zűllésnek látja kitéve és az állami menhelybe utalni, ahonnan aztán egy család gondozásába és felügyelet alá kerül a gyermek.

Ez az eljárás a legtöbb esetben semmi nehézséggel sem jár, mert sok szülőre gyermekének eltartása és nevelése olyan teher, amelytől szívesen megmenekül. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy lapokban hányszor lehet olvasni hirdetést, hogy szegénysorban levő család egészséges gyermekét örökbe hajlandó adni. Amidőn azután ez a míveltet pénzszerezéssel is össze van kötve, már az emberi érzésnek kivételkére mutat és megróvást érdemel.

A legelvetemültebb szülő is azon van, hogy gyermeke ne folytasson az övéhez hasonló életet, hanem a becsület útján haladva, munkás és derék ember váljék belőle. Amde a szülők által adott példa, a szülői felügyelet hiánya a gyermekben legtöbbször megkésztet a szülőklelki romlottsá-

gát s ez esetben nagyon helyes dolog, ha a gyermeket kiragadják a veszélyes családi körből.

A patronázsegyesület szintén a fiataloknak előállításának megakadályozását előzza, a rosszra hajló gyermeket ellenőrzi s ha szükségét látja, jó tanácsot ajánl, sőt még a bíróság előtt is védelmébe veszi s a szükségesnek látszó mentési eljárást javaslatba hozza.

Visszatérve a mi menhelyi intézményünkre, sokszor lehet hallani a panaszt, hogy igen sok telepese nem nevelője, de legtöbbször csak szállás és kosztadója a gondozásba adott gyermekeknek, akiknek egyrésze már annyira megvan erkölcsileg mértelkezve, hogy inkább a javító intézeti nevelésre van megérve.

A különböző államok különféle intézményeket létesítenek a gyermekek védelmére, de talán egyetlen állam sem kezdeményezett olyan üdös intézkedést, mint a norvég állam, mely az erkölcsi súlyodás megakadályozására törvényt alkot az állami gyermekek intézményeiről.

A gyermeki erkölcs és képzettség emelése a legtermészetesebb szülői kívánság, a közérkölciség és általános műveltség fejlesztése pedig tagadhatatlanul állami érdek. Az elhanyagolt gyermekekkel tehát joga van megkeresni az államnak az érdekelt szülőt, hogy gyermekéről ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben kívánatos jövő biztosítása céljából hajlandó-e az állam javára lemondani.

S ha a szülő egyszer s mindenkorra átengedi gyermekét az államnak, az neki és körkörülménye nélkül egészséges helyen fekvő állami intézetbe kerül s neveléséről és iskoláztatásáról, nemkülönben jövőjéről az állam gondoskodik.

Az intézmény megalkotói tisztában vannak azzal, hogy a gyermek erkölcsi fejlődésének irányítására, ha a szülő arra képtelen, leghivatottabb az állam, mely a szülő mellett a gyermek erkölcsi fejlődését illetőleg elsősorban van érdekelve, tehát nemcsak joga, hanem kötelessége is az államnak a fejlődés irányát megszabni és annak menetét ügyelni.

Az említett norvég intézmény igen szerencsésnek mondható már azért is, mert a nevelés munkáját szakemberek végzik, akik egységes nevelésben részesítik az állam gyermekeit, szeretettel és gonddal ügyelnek előhaladásukra és fejlődésükre. A fiúk és leányok együtt tanítása eszméjének szolgálatában áll az állami gyermekek intézménye. Azzal pedig, hogy gondoskodik a leányok férjhezmeneteléről, az állami kihazasítás eszméjét szolgálja. Az ifjak részére pedig hasznos pályát választ.

A külvilágtól az intézmény nem zárja el a fiatalokat, mert nyilvános iskolákba járattja őket és a pártfogott gyermekeknek módot nyújt arra, hogy az intézetben rendezett ünnepségek alkalmával rokonaikkal találkozhassanak.

A mi gyermekvédelmi rendszerünk szintén szükségessé tenné a fentebb ismertetett intézmény megvalósítását. Abból a sok millióból, amit évente gyermekvédel-

mi intézményeinkre fordítanak, egy bizonyos összeget lehetne tőkésíteni a nagyszerű eszme megvalósítására s mert az újítás egyszerűbb való behozatala bizonyos rázkodtatással járna, azt fokozatosan lehetne megvalósítani.

Az igazságnak tartozunk, midőn elismerjük, hogy a mi gyermekvédelmi rendszerünket Európaszerte mintaszerűnek tartják. Amde ez nem zárja ki, hogy jobbnak bizonyult rendszert ridegen eldobjunk magunktól.

Hisszük is, hogy ha törvényhozásunk meggyőződik a reform jóságáról, nem fog idegenkedni annak megvalósításától, mert a bizonyos irányban való újítások társadalmi szükségletet képeznek.

Levél

Igen tisztelt Szerkesztő Uram!

Tisztelettel felkérek, hogy az utóbbi pár soraimnak b. lapjában helyt adni szíveskedjél.

Immár teljes fél éve, hogy itt közöshajra, egy tűzoltótestület megalakult.

Első bemutatkozása történt egy nagy, nyilvános népiünnepélyen; egy országos ünnep alkalmával tartott dísz Istentiszteleten; egyik felekezetiünknek a világ összes tagjai által évenként tartatni szokott egyházi emlékünnepélyén; közigazgatásunk főtitkárjánál; a szervezésben önkéntes tevékenységet fejtett ki városunk adminisztrációján; működött néhány évesen egy itthon, mint vidéken, a hol pedáus, intelligenz magatartásával még feltűnést is keltett s elkövetett mindent, hogy szervezkedése, stabilitási processusának munkálatai között megtudjon felelni vállalt kötelességeinek; fél éve keresztül minden szabad idejüket elvonva családjaiktól és a szórakozásoktól, a közérdek szolgálatába boesátották; küzdenek, fáradsnak, sőt anyagi áldozatokat hoznak ezer meg ezer polgártársuk kényelmére kimelésére és . . . nos es előfordul, hogy mindez semmi vagy nem sok, vagy legalább is nem annyi, hogy észre vétessék oly ezélebből, hogy egyetlen polgártársunk, vagy a társadalom nagy megerősítése, anyagi hozzájárulása nélkül megfelelő erkölcsi és anyagi támogatást érdemelne ki.

„Macht nix!“ Mondja a jó német, ez nem lankasztja lelkesedésünket, sőt! Megfogunk küzdeni ezzel is, lelkesen, mint a hogy komoly férfiakhoz illik.

De sajnálatos, hogy az ilyesmi nem alkalmasak egyes közintézmények erősítésére: akadékoskodások, gúnyolódások olyan eszközök, melyek ismét szétrobbantják a tűzoltótestületet s a híre hallszik olykor olykor, mint a régebbieknél, melyeket harminckét éven át volt szerencsém szolgálni, mely idő alatt bő alkalmam volt oly tapasztalatokat szerezni, hogy mily irányt kell választanunk a siker érdekében. Már pedig ha ismét dugába dölne szándékunk, ha kellő méltánylás hiányában feloszolnák testületünk, szeretnék én még egy olyan urat látni, aki

birna — kivált hamarosan — egy másikat életre hozni; mely majd több lelkesedéssel és energiával rendelkezne meg küzdeni olyan nézetekkel, mely a tűzoltónak a fele alárendelt, szolgálai minőségét tulajdonit, akit végtelen boldogság fogjon el azért, hogy 4000 polgártársa helyett pazarolhatja ugy a munka, mint szabad idejét és esetleg veszélyezteti testi épségét és életét is.

Nem arroganciából, de önértékünk készlet bennünket hivatásunk védelmére; nem mi vagyunk okai s nem mi tehetünk róla, hogy nem volt alkalmunk sikereket zajos elismerését kivívni de azt hiszem, elhiszi nekünk mindenki, hogy nem kívánunk arra sok alkalmat és örözen is meg a gondviselés ilyesmiktől minket is, lakosságunkat is.

Temesközy Gerzson
tűzoltó parancsnok.

A kenyérhéj tápértéke

A kultúremler nem rendelkezik többé olyan kifogástalan, erős rágókészülékkel, mint sok ezer év előtti ősei, vagy akár a mai civilizáttalan természeti népek s ezt mindenképen magának tulajdoníthatja.

Csaknem mindnyáján hallatlan mértékben elkényeztetjük a fogainkat s ez az oka a romlásuknak. — Természeti törvény ugyanis, hogy a nem használt szervek elszárvulnak: ezért veszt el az állandó barlangi élethez szokott állatfaj a szemeit.

Az ősemler, aki sokszor a csontokat is megrágtá (mint azt egykoru maradványok bizonyítják), jobban ápolta ezáltal a fogait, mint mi, satnya utódai, a kik előre kiszédjük a husból a csontokat s lemetéljük a peesenyéről a kissé nehezebben rágható indarabokat.

Sőt még tovább megy, ma már gyermekkorra óta otthagyja a kenyér héját s csak a puha könnyen rágható belet eszi meg. Míg viszont, aki gyermekkorában kedvvel ragesáta a kenyér héját, jobb szolgálatot tett ovvel a fogaink, mint amelyet később akár a legkitünőbb fogorvos is tehet. Ez egyik oldala a dolognak.

A másik az, amit a cimben említettünk, hogy t. i. a kenyérhéjban vannak olyan tápláló anyagok, melyek a bélből csaknem teljesen hiányzanak. Aki tehát nem eszi meg a kenyér héját, az elesik igen értékes tápanyagoktól. Állították, hogy a kenyér héja nehezebben emészthető. A vegyi vizsgálat azonban csak kevés különbséget mutatott ki e héj és a bél vegyi összetételében leszámítva azt, hogy a héj csak 20, a bél 40 százalék vizet tartalmaz.

Amellett kimutatható, hogy a héj, amely a sütés alkalmával jobban ki van téve a magas hő hatásának, nagyobb mennyiségű oldható szénhidrátot tartalmaz. Ugyanis a nehezen oldható keményítő egy részét a meleg oldható dextrinné alakítja át.

Eppen azért a héj — ha kellőképpen megrágtuk — könnyebben emészthető. Aki tehát csak

kicsit is súlyt helyez a fogai ép-ségére és a táplálkozás minősé-gére, az ne egyék túlfinom kenyé-
ret (a barnakenyér táplálób) s ne vágja le a héját. A gyerme-
keket pedig már kicsiny koruktól
fogva szoktassuk rá arra, hogy
csak rágódjanak a kenyérbéjakon,
így jóval erősebb fogaik lesznek,
ha csak már a szüleiktől nem
örökölték elsatnyult fogakat. H.

Mi újság?

— **Eljegyzés.** Snitzer Ist-
ván Kecskemétről eljegyezte Lu-
czáti László leányát Matildkát
Abonyban.

— **Doktoravatás.** A
budapesti Tudomány Egyetemen
e hó 2-án Szopka Tóth Jánost az
összes jogtudományok doktorává
avatták. A felavatott, aki abonyi
születésű, vezetéknévét belügymi-
nisteri engedéllyel Dieső-re vál-
toztatta.

— **A megyebizottsá-
gi** tagválasztások e hó 16-án
lesznek.

— **A moziban** ma dél-
után 4, este 6 és 8 órakor **Az
őserdők borzalmi** című nagy
dráma kerül bemutatásra a kitű-
nő új műsor keretében. A műsor
többi számai: Gaumont hirdető,
mozi újság, A megtakarított 5
dolláros, humoros. Eltűnt ékszo-
rok, dráma I felvonásban. Polidor
megveszett, vigjáték I felvonásban.

— **Mulatság.** Az Önkén-
tes tűzoltók ma este 8 órakor
táncvigalmat rendeznek a nép-
körben, amelyen azok is megje-
lenthetnek, akik meghívót nem
kaptak.

— **Molnap** hétfőn Boldog-
asszony napján 3 előadás lesz a
moziban délután 4, este 6 és 8
órákor. Kitűnő műsor.

— **Pest vármegye szét-
osztásáról** olvasunk újabban.
Egy vidéki lapársunk „bnavatott
forrásból” szerzett értesülése sze-
rint a kérdést így fogják megold-
dani: a megye felső részéből szá-
kítják ki a nagyobb részt, ez lesz
aztán Pest megye, melynek tovább-
ra is gróf Ráday Gedeon lesz a
főispánja. A második rész — így
szól hírforrásunk — Kecskemét
megye lesz Kecskemét székhely-
vel s ennek főispánját Halas
rendkívül „tevékeny” képviselője
Hegedüs Kálmán van kiszemelve.
Sőt a hír szerint még harmadik
megye is kitélik majd Pest me-
gyéből, amelynek székhelyéért
Kiskőrös, Kalocsa és Halas ver-
senyeznek.

— **Országos vásár.**
A kolerajárvány miatt elhalasztott
szolnoki vásárt a belügyminiszter
a polgármester közbenjárása foly-
tán december 7 és 8-ára megtar-
tani engedélyezte.

— **Kereskedők és i-
parosok az adókiivető bi-
zottságokban.** A tavasszal tör-
ténik meg az egyenes adónak az
1914, 1915. és 1916 ik évekre szóló
kivetése. Megalakítatnak tehát az
adókiivető bizottságok. E tekintet-
ben a pénzügyigazgatóságok tesz-
nek javaslatot. Most arra utasítot-
ta a pénzügyminiszter a pénzügy-
igazgatóságokat, hogy javaslataik
megtételénél különös figyelemmel
legyenek arra, hogy az adókiivető
bizottsági tagok fele része ke-
reskedők és iparosok közül le-
gyen kinevezhető.

— **Natúrvidő a dohány-
beváltására.** Pest megye al-
ispánja tudatta a községekkel, hogy
a pénzügyminiszter az ideai dohány
termés beváltására az alábbi ha-
tárnapokat tűzte ki és pedig:

Budapest dec. 15 től—1914. feb-
ruár 27-ig.

Félegyháza 1914. jan. 2-től—ja-
nuár 31-ig.

Szolnokon 1914. jan. 2-től—feb-
ruár 28-ig.

Jászberényben 1914. jan. 2-től—
január 29-ig.

— **Mértékhitelítő
díj** visszatérítése. A hiva-
talt lap legutóbbi száma közli
Harkányi János báró kereskedelem-
ügyi miniszter rendeletét a hely-
telenül kirótt mértékhitelítő díj
és pótdíj visszatérítéséről. A hely-
telen befizetést teljesített félnek
joga van a túlfizetés visszatéríté-
sét kérni, de csak ha kérelmét a
hitelítés napjától számított hat-
van napon belül nyújtja be és ha a
kérvényhez csatolja az illető hitel-
lésítésről szóló díjszelvény nyugtát.

Közgazdaság

Az „olesó” pénz

Az Osztrák Magyar Bank
főtanácsa egészen váratlanul le-
szállította a kamatlábat 1/2 % al.
A 6 %-os bankamatláb tehát, a-
mely több mint egy oszlendeig
volt érvényben, 5 és 1/2 % ra
mérésékeltetett. Most már ezzel a
kamatlábbal lehet számolnia mind-
azoknak, akiknek a jegybanknál
váltóhitelük van. Ennyit: sem
többet, sem kevesebbet jelent a
kamatláb — leszállítás. Semmi
oka sincs az országnak, hogy a
hivatalos bankamatláb leszállítá-
sán ujjongjon. Nagyon is téves
volna az a felfogás, hogy most
már elmúltak a rossz idők és a
közgazdaság föl szabadult a hitel-
válság nyúga alól vagy hogy a
ráta leszállítása egyáltalán végét
vetné, akárcsak a hitelválságnak
is. Az ilesőbb bankamatláb nem
jelent egyebet, mint azt, hogy
azok a kiváltságos cégek és e-
gyének, akiknek a sors megadta

azt a szerencsét, hogy váltóik e-
gyenesen, avagy valamely pénz-
intézet reszskomptjaként a jegy-
banknál elfogadtatnak, most már
nem 6 % leszámítolási kamatot
fognak fizetni, hanem csak 5 és
1/2 %-ot. Pedig ez a kör arány-
lag csak egy kis töredéke a hit-
elre szoruló közgazdaságnak, a
mit legjobban illusztrál, hogy a
jegybank váltótárcája a legutóbbi
kimutatás szerint 833 millió volt,
holott az egész országban, a
pénzügyintézetek váltótárcája me-
gközelíti a 4 milliárdot. Legalább
3 milliárdnyi váltó után tehát az
adósok nem az ileső bankamat-
lábát fizetik, hanem azt a rette-
netesen megdrágult kamatot, a-
mely országsszerint a 8, 10, sőt
12 %-ot jóval meghaladja, es
amelylyel szemben a törvényileg
megengedett 8 % os kamatláb-
csak a papírosan van meg. Már
pedig hennünket éppen ezek a
széles rétegei a gazdasági élet-
nek, a kereskedelem és ipar nagy-
számú közkatonasága érdekeli, a-
kik ennek az országnak dolgozó,
produkáló nagy hadseregét teszik.

Ezek tulnyomó nagy részének
vagy egyáltalán nincs, hitela,
vagy pedig csak lehetetlen felté-
telek mellett jut kölcsönpénzhez.
Mit ér a nemzet e széles rétegé-
nek az, ha a közgazdasági élet
felsőbb tíezre 1/2 %-al ilesőbb-
ban kap hitelt az eddiginél? Vaj-
jon segít e a hitelválság folyamán
meggyengült nagyszámú kereske-
dők és iparoson az, hogy a fővá-
rosi milliós malomvállalatok, avagy
a milliósos gabonakereskedők
mától kezdve 1/2 %-os kovesebb
kamatot fognak a jegybanknak fi-
zetni? A nyílt piac — a hogy
műnyelven nevezik, — a jegy-
bankon kívüli nagyarányú váltó-
eszkomptot szintén csak legelső
rendű hitelkeresőknek bocsátja
rendelkezésére. Frázis tehát az,
hogy a felszázalékos ráta-leszállí-
tás most már az egész ország-
ban hirtelen javulást fog előidé-
zni. A bankamatláb leszállítása
egyelőre csak a legnagyobb pénz-
intézeteknek fog hasznára, valóni,
amennyiben passzív kamatlábuk
1/2 %-al való mérséklése még
huzamosabb időn keresztül ka-
matnyerességüket fogja szaporíta-
ni. Ellenben a kereskedelem és
ipar széles rétegei a ráta-leszállí-
tásának egyelőre nem igen ör-
vendezhetnek; mert akinek eddig
nem volt hitela az a fél százalé-
kos rátaméréséklés után sem fog
kapni, akinek pedig eddig 10—12
és még több százalékot kellett fi-
zetnie, arra nézve igazán nem
jelent megváltást az, vajjon a 12,
vagy 11 és 1/2 % os kölcsönpénz
teszi e tönkre. A hitelválság fo-
tyamán kiderült ugyanis annak a
közkeletű állgagságnak a hazug-
sága, hogy csak az pénz a drága, a-
melyik nincs. A gyakorlati élet-
nek és az üzleti forgalomnak
alapos megfigyelése kétségtelenné
tette, hogy a kereskedelem nagy-

mervü pusztulásának főoka a túl-
ságosan drága pénz volt, amely-
nek exorbitans kamatterhet a leg-
több üzletág nem bírta el. Ezen
a bajon pedig a felszázalékos rá-
tateszállítás igazán nem segít. Az
ország agyongyötört, gondok kö-
zött vergődő kereskedőinek és
iparosainak tehát semmi okuk
sincs arra, hogy kivilágítsák az
ablakaikat a felszázalékos kamat-
láb-méréséklés örömeire. Az ő ba-
juk tovább tart, az ő küzdelmük
nem ért véget! Jo lesz ezt han-
gosan odakiállani azoknak a nagy-
hatalmasságoknak, akik a pénz-
ügyi olimpus magaslatain trónol-
va nem látják a sok százezer ke-
reskedő és iparos baját és most
már azt hirdetik, hogy vége a
nyomornak és szenvedésnek. A
jegybank igenis, megtette a köte-
lességét, most már rajtuk a sor,
hogy a jó példaadást kövessék.

NYILTÉR*)

Ügyvédi iroda
megnyitás.

Dr. Gróf Ignác ügy-
véd értesíti a jogkereső közön-
séget, hogy ügyvédi irodáját
Abonyban, a körösi ut 69
szám alatt, **özv. Richter
Arnoldné** úrnő házában
megnyitotta.

*) E rovat alatt közlöttékért nem
vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések

Felsőruhák varrását a leg-
újabb divat szerint elvállalom.
Tanulmányaimat Pesten és
Nagyváradon végeztem. Ki-
vánatra házhoz is megyek.
A m. t. hölgyközönség párt-
fogását kérve

kiváló tisztelettel

Riez Ilonka

Újszászi ut.

Értesítem a hölgyközön-
séget, hogy **hajfésülést** a
legmodernbb formákban, ugy
háznál mint házon kívül is
jutányos árért elvállalom.

Szives pártfogást kér

Schwarz Henrichné

Zöldfa-u. 5 sz. (Háy kut mellett.)

Bérkocsi

bármely időben **telefon**
ntján megrendelhető a **9** es
és **54** es hívószámon

Neuwirth Jakab
bérkocsitulajdonosnál.

Abonyi első keresztény temetkezési vállalat.

Szent István tér (Kaszárnya épület)

ajánlja kegyelet cikkeit legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig.

Szakter Károly a legjobb és legrégibb szabócég Cegléden Telefon: 65.

5 szoba, elő és fürdőszoba, bent a fürdőszobában angolkősejt, és fajence mosdó készülék, a padlások nagy víztartány, konyha, éleskamra, 15 méter hosszú üvegverenda, villanyfelszerelés és világítás, gyönyörű rózsakert, természetes lugasokkal ellátott tehermentesház az új artézikut löszomszedságában szabadkézből eladó.

Kazintzi állatorvos

Lapunk egyes száma
20 fillérért kapható

Rosenzweig J.

órás és ékszerész
üzletében.

K A I S E R -féle

MELLKÁRAMELLÁK

gyorsan és biztosan ható
köhögés elleni

„bombonok.”

Valódi csak a 3 fenyővel.

Törvényesen védve!

Egyedüli főraktár kizárólag:

a „SZENT-ISTVÁN”

gyógyszertárban

PERÉNYI GYULA

gyógyszerésznél

ABONY. (Pestmegye.)

Szerkesztőségi telefon-
szám 37.

Karácsonyi és Újévi

meglepetésül ajánlom finom kivitelű olcsó nagyított képeimet, Pasztel és olaj — festményeim első rangú kivitelben. —

Selyem képek, művészi sötét fényképek, valamint levelezőlapok készülnek.

ZOLTÁN fényképészeti
műterem

Cegléd. Rákóczy s Szegfű utca sarok.

Ha jó képet akar, ne el ne mulassza a kedvező alkalmat!

Ha tartós és elegáns

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hozzám. Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb cipőkészítők-nél sajátítottam el. Elvállalom férfi, női és gyermek cipők készítését, Angol és Francia formákban, továbbá díszmagyar csizmák, valamint beteg lábakra (ortopéd) cipők készítését. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szíves partfogást kér

DOBOZI BÉLA

katolnai és polgári műcipész, Abony piac-tér.

Meglepő olcsó!

NŐI FELÖLTŐK 14 koronáért

Férfi
téli kabátok

valódi szörme gallérral
rövid és hosszú
24 K.-tól feljebb.

Leányka kabátok

a legszebb kivitelben
kitünő minőségű
8 koronáért.

TELJES ÚRI ÖLTÖNYÖK 20 koronáért.

Gazdálkodóknak kitünő szabásu magyar ruhák és csizma nadrágok nagy választékban.

... Pontos és szolid kiszolgálás! ...

Mérték utáni öltönyök 24 órán belül
eszközöltetnek.

... Szíves partfogást kér ...

Révész Manó és Jenő cég

abonyi fióközletének vezetője

V E R M E S A L A D Á R

A félszázad óta fennálló

Ujlaki Téglá és Mészégető Rt.

legkitünőbb minőségű

asbest palája

minden hasonló anyagot
túlszárnyal! Tűzálló, fagy-
álló, tetszetős és olcsó!

Anyagot szállítunk!
Fedést vállalunk!

Kérjen árajánlatot!

Tessék cégünkre ügyelni!

Raktár és képviselőlet Bán Sándor

cégnél, Abony.

Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa.
Húzott drótzállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszereelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Ugyr-utca 13.

Ajánljuk az őszi szezon beálltával saját készítésű cipő- és csizmagyártmányainkat meglepő olcsó árak mellett.

Legnagyobb raktr és választék Czegléden cipőkben.

Tisztelettel

Hungária Cipőgyár r. t. fiókja, Rákóci-ut, Dr. Piros-féle ház.

Kiss és Bényey

m. kir. technológiát végzett

szücs mesterek

SZOLNOK Baross-utca.

Telefon 334.

Ajánljuk saját készítésű kész szőrme árukat és finom szőrméket u. m. **boa, muf, sapka** stb.

Rendeléseket és átalakításokat olcsón és pontosan készítünk.

Kalap, keztyű és kötszer raktár.

Moly ellen nyári megóvó.

Az országos ipar-egyesület által több kiállításon

Semsedy Balázs

kitüntetve izléses, jó és szép munkákért,

műasztalos, lakberendező Szolnokon.

Mintaraktár főtér Gorove-utca.

Műhelytelop Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Háló, ebédlő, iroda, szalon, úri, előszoba és konyha berendezések. Vas és réz bútorok, szőnyeg diványok, sodronyok, madracok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készítek izléses berendezéseket a legjutányosabb árban.

Nászajándékok,

órák, ékszerek,

ezüst evőeszközök,

china ezüst dísz tárgyak

olcsón, részletre is kaphatók:

GRAMAFONOK,

Lemezok

Gramafontűk

Gramafon javítás

ROSENZWEIG J. órás és ékszer üzletében ABONY

A

V A S Á R N A P I U J S Á G

hatvan éve szolgálja már a magyar művelődés ügyét s ezzel általánosan ismertté és kedvelté vált a művelt magyar olvasókörök köreiben. Fél századnál hosszabb idő alatt mindig lépést tartott kulturánk és irodalmunk haladásával s fontos tényezője volt nemzeti irodalmi törekvéseinknek. A Vasárnapi Ujság fentartotta a nemes irodalmi és nemzeti hagyományokat, hű tükrözte a magyar művelődés mai állapotának, közéletünk és társadalmi életünk nevezetes mozgalmainak és tájékoztatja olvasóit a külföld minden eseményeiről, melyeket a művelt magyar embernek ismernie kell.

A Vasárnapi Ujság hasábjain a magyar élet, irodalom karácsonyi ajándékul előfizetőinknek pompás

és művészet tárgyilagosan és mindig a legmagasabb szempontokból tekintve tárul a közönség elé. Belső tartalmára, külső díszére, illusztrációinak gazdagságára a Vasárnapi Ujság a magyar viszonyokhoz képest a lehető legjobbat és legtöbbet igyekszik adni; munkatársa a mai magyar irodalom legkiválóbb művelőinek egész serege.

A hét aktuális eseményeit évenként mintegy kétezer képen örökíti meg; a legjobb hazai és külföldi írók regényeit közli s írásban, képen állandóan bemutatja a női divat változásait. Mindezeket felül

kivitelű albumot adunk nagy festőművészeink

Székely Bertalan műveiből, a művész tiz festményének művészi kivitelű színes másolatával, Gerő Ödön szövegével.

Ez album lesz a nagy mester művészetének első összefoglalása s egyuttal párját ritkító képgyűjtemény, maradandó disze minden család könyvtárának. A

SZÉKELY-ALBUM

karácsonyi számunkkal egyidőben fog megjelenni, előfizetőinknek ingyen küldjük meg.

A „Vasárnapi Ujság“ első sorban a vidéki városokban és falun lakó magyar intelligenciához fordul, a mely távol él az események színhelyétől, de mégis tájékozódni akar mindarról, a mi az országban és a nagy világban figyelemreméltó történik.

A Vasárnapi Ujság népszerű melléklapja, a **VILÁGKRÓNKA** hetenként egy iven számos képpel illusztrálva jelen meg és az általánosabb érdekű napi eseményeket tárgyaló cikkeken kívül rendszeren közöl elbeszéléseket, regényeket, utirajzokat, mulattató kisebb közleményeket és hasznos tudnivalókat.

A „Vasárnapi Ujság“ (negyedévre 5 korona
előfizetési ára: (félévre 10 „

A „Világkróniká“-val (negyedévre 6 korona
együtt: (félévre 12 „

Most vagy újévkor belépő új előfizetőinknek a „Vasárnapi Ujság“ december havi számait, valamint a **SZÉKELY-ALBUMOT** is ingyen küldjük meg.

Mutatványszámokat
készséggel küldünk.

A VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Fehér László

bank- és váltó-üzlete

SZOLNOKON, Baross és Szapáry-u. sarkán.

GIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK MAGYAR BANKNÁL

M. KIR. POSTATAKARÉKPENZTÁRI SZÁMLA 34739. CLEARING FORGALOM
INTERURBAN-TELEFON 186. SZ. Sárogyeim: FEHER BANKHÁZA SZOLNOK.

Betétek elfogadása

Takarékkönyvecskékre és folyó (csekk) számlára a legelőnyösebb kamatozással.

Bel- és külföldi váltók leszámítolása a mindenkori legelőnyösebb kamattal mellett.

Tőzsdéi megbízások

a Budapesti, Bécsi és összes külföldi Tőzsdékre.

Értékpapírok, Sorsjegyek és egyéb tőzsdén jegyzett értékek vétele és eladása.

Sorsjegyek eladása

kézpénzért és havi részletfizetésre, azok huzásainak díjmentes ellenőrzése.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok

bevétele.

Külföldi ércpénzek,- bankjegyek

vétele és eladása.

Előlegkölcsonők sorsjegyekre

és egyéb értékpapírokra.

Kereskedelmi

ügyletek lebonyolítása.

Törlesztéses jelzálog kölcsönök

házakra és földbirtokra 10—65 évig.

Értékpapírok

kölcsönzése óvadék céljára.

A „Magyar Jelzálog Hitelbank“ által kibocsájtott

Konvertált Jelzálog sorsjegy mely ezidőszereint hazánk legjobb sorsjegye (évenként 6 sorsolás) melynek huzása 1 millió korona fő és számos nagyobb melléknyereménnyel 1913 december hó 27-én lesz megtartva, eladok a következő igen előnyös feltételek mellett:

36 havi 6 kor. 50 filléres részletekben.

Engedmény képpen az első részlet beküldése esetére 2 részletet egyszerre nyugtázok.

A törvényes részletet kizárólagos játékjoggal az első részlet beküldésével azonnal megküldöm.

Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rakóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Allandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férfiszoba, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen be rendezősekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

Női ruha kelméket posztókat, szöveteket és barehetokat **legelőcsöbben**

KOHN MIKLÓS

divatüzletében vásárolhat.

Ugyanott **kész ruhák és kabátok**, cipők, kalapok és téli áruk legnagyobb választékban kaphatók.

Telefon 45. szám.

Gazdaközönség figyelmébe!

Az „Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság“ a közeledő gazdasági idényre való tekintettel a gazdaközönség sz. figyelmét felhívja a kiválóan bevált, Kühne-féle

„Columbia“ kultivátor egysoros lókapájára.

Ezen amerikai eredetű eszköz rendkívül elmés szerkezeténél fogva mindennemű kapás növények, különösen kukorica, burgonya, takarmány répa, dohány, czirok, szőlő és kerti veteményeknek megmunkálására kiválóan alkalmas és a legnehezebb talajviszonyok közt is kitűnő munkát végez.

Elsőrendű hazai gyártmány!

Olcsó árak!

Ugyanott egy használt 6 lóerejű cséplőgépgarnitúra is eladó.

Kedvező fizetési feltételek!

Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság
ABONYBAN.

Modern uri és női divatcikkek áruháza

Saját készítményű fehéreneműek nagy raktára, valamint ezek megrendelésre is készíttetnek.

SOMLÓ JENŐ
és TÁRSA SZOLNOK
GOROVE-UTCA (JANCSÓ-HÁZ.)

Kalap, cipő, gallér, kézelő, nyakkendő, ing és zsebkendő. Sport-cikkek, bőrröndök raktára.

Le grand chic, modern női divat szalon, elősmert izléses munka

Somló Jenőné Szolnok.